

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 30 април 2020 година, врз основа на примена жалба од Ивана Нолчева, ја донесе следната:

ОДЛУКА

Интернет - порталот „Весник“ со текстот насловен „Кому му треба војнава на Филипче против Ацибадем Систина?“, го прекрши Кодексот на новинарите во членовите 13 и 16.

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 3 април 2020 година, Ивана Нолчева поднесе жалба за текстот со наслов „Кому му треба војна на Филипче против Аџибадем Систина?“, објавен на 2 април 2020 година, на интернет - порталот „Весник“ (www.vesnik.com).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи неточно и нефер известување, пристрасност и неурамнотеженост во информирањето и дека во него нема разграничување меѓу рекламирање и новинарска содржина.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со интернет - порталот „Весник“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот не одговори на наводите на жалбата.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА**. Комисијата едногласно одлучи дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 16, а со мнозинство гласови и во членот 13.

Член 13: „Новинарот треба да прави разлика меѓу фактите и мислењата, меѓу веста и коментарот“.

Член 16: „Новинарот ќе ги чува угледот и достоинството на својата професија, ќе ги поттикнува заемната солидарност и различностите на ставовите и нема да го употреби својот медиум за пресметка со личности, вклучувајќи ги своите колеги“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 30 април 2020 година, членовите на Комисијата за жалби ги разгледаа наводите на жалителот и извршија увид во спорната содржина. Најпрво, заклучија дека не можат и немаат право да ги утврдуваат фактите наведени во неа. Надлежност на Комисијата е единствено да го утврдува почитувањето на етичките и професионалните стандарди во новинарскиот производ.

Комисијата утврди дека се работи за осврт, којшто нема автор, а преку него новинарот ги изразува своите мислења, ставови и сомнежи, во случајов дека приватната болница „Аџибадем Систина“ станала цел на отворен напад од страна на министерот за здравство, Венко Филипче, од аспект на валидноста на тестовите што ги прави оваа клиничка болница. Комисијата се согласи дека и покрај тоа што новинарот има право да отвора дилеми и да изразува сопствени мислења и сомнежи, новинарската форма коментар не смее да биде ослободена од фактичката точност и објективно информирање.

Членовите на Комисијата во текстот препознаа извесна тенденциозност во насока да се одбрани нечиј став или интерес.

Комисијата најде дека во текстот на „Весник“ е прекршен **членот 13** од Кодексот на новинарите, чија отстапка е нагласена во следната реченица:

„Дека во овој субјективен напад од страна на министерот Филипче врз Аџибадем Систина има политика посочува и моделот по кој тоа се случува. Како што секогаш бива, партиските напади на СДСМ врз некого почнуваат од нивните невладини организации и портали, медиуми, а потоа следува егзекуција од партијата и власта. Така се случува и со Аџибадем Систина“.

Новинарите имаат право на свое мислење, став и вредносен суд, но не смеат сопственото мислење да го камуфлираат како факти.

Мора да биде јасно разграничено што се факти и информации, а што коментар, претпоставка или став на авторот за да се избегнат дезинформирање и манипулирање со публиката. Во овој случај со ништо не се поткрепени тврдењата од типот: „субјективен напад“, „партиските напади на СДСМ врз некого почнуваат...“

Во продолжение, Комисијата најде дека во оспорениот текст е прекршен и **членот 16** од Кодексот на новинарите, според кој новинарот ќе ја поттикнува заемната солидарност и нема да го употреби својот медиум за пресметка со личности, вклучувајќи ги своите колеги. Ваквата отстапка е забележителна во следната реченица од текстот:

„Порталот *irl.mk* за кој е јавно познато дека е од кампот на невладини и медиуми на СДСМ, како поддршка за Филипче ја нападна Аџибадем Систина со квалификации без издржан стручен извор, а министерот веќе наредните два дена само ја продолжи таа акција и прогон откако партиските портали му спремиле терен. Видено многу пати досега“.

Ниту новинари, ниту уредници не би смееле да се пресметуваат со свои колеги преку сопствените медиуми. Таквото однесување не само што го намалува нивниот интегритет и достоинство, туку ја урива и репутацијата на новинарската професија воопшто и ја намалува довербата на јавноста во медиумите.

Комисијата, во оваа прилика, ги повикува медиумите, на информациите поврзани со епидемии и во вонредни околности да пристапат со исклучителна внимателност и да покажат резерва кон непотврдените и неофицијални информации.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердем Ахмет.

Се обврзува интернет - порталот „Весник“ (www.vesnik.com), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

